

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 77/20
Люксембург, 25 юни 2020 г.

Решение по дело C-24/19
А и др./Gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het
departement Ruimte Vlaanderen, afdeling Oost-Vlaanderen

Постановление и циркулярно писмо, които определят общите условия за издаването на разрешение за градоустройствено проектиране за изграждането и експлоатацията на вятърни генератори, трябва сами по себе си да бъдат подложени на предварителна екологична оценка.

С решение А и др. (Вятърни генератори в Алтер и Невеле) (C-24/19), постановено на 25 юни 2020 г., Съдът, заседаващ в голям състав, се произнесе по тълкуването на Директива 2001/42 относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда¹, като направи важни уточнения във връзка с мерките, за които се извършва предвидената в тази директива оценка, както и във връзка с последиците, произтичащи от неизвършването на оценка.

Съдът е сезиран с това искане за тълкуване в рамките на правен спор, воден от живеещите в съседство на обект, разположен в близост до автомагистрала Е40 на територията на общини Алтер и Невеле, в които е предвидено изграждането на ветроенергиен парк, срещу Gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen, afdeling Oost-Vlaanderen (регионален държавен служител по градоустройство на регион Фландрия, отдел Източна Фландрия, Белгия) по повод издаденото от този орган разрешение за градоустройствено проектиране за изграждането и експлоатацията на пет вятърни генератора (наричано по-нататък „спорното разрешение“). Спорното разрешение е издадено на 30 ноември 2016 г. по-специално под условието да бъдат спазени определени условия, установени в разпоредбите на постановление на фламандското правителство и в циркулярно писмо относно изграждането и експлоатацията на вятърни генератори.

В подкрепа на жалбата за отмяна на спорното разрешение, подадена до Raad voor Vergunningsbetwistingen (Съвет по споровете във връзка с разрешенията, Белгия) (наричан по-нататък „националната юрисдикция“), жалбоподателите изтъкват по-специално, че е допуснато нарушение на Директива 2001/42, тъй като не е била направена екологична оценка на постановлението и циркулярното писмо, на основание на които е издадено разрешението. Противно на това, издалият спорното разрешение счита, че за разглежданите постановление и циркулярно писмо не е трябвало да се прави такава оценка.

В постановеното днес решение Съдът припомня, че в обхвата на Директива 2001/42 попадат изготвени или приети от орган на държава членка планове и програми, и техните изменения, доколкото те „се изискват от закони, подзаконови или административни разпоредби“². Освен това Директивата поставя задължението да се извърши екологична оценка на определен план или програма под условието посочените в тази разпоредба план или програма да е вероятно да имат съществени последици върху околната среда³.

¹ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 2001 г., стр. 30; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 7, стр. 135).

² Член 2, буква а) от Директива 2001/42.

³ Член 3, параграф 1 от Директива 2001/42.

На първо място, що се отнася до понятието „планове и програми, които се изискват от закони, подзаконови или административни разпоредби“, Съдът приема, че в неговия обхват попадат приети от правителството на федерална единица на държава членка постановление и циркулярно писмо, всяко от които съдържа различни разпоредби относно изграждането и експлоатацията на вятърни генератори.

Всъщност от постоянната практика на Съда следва, че планове и програми, чието приемане се урежда от национални закони или подзаконови разпоредби, определящи компетентните за тяхното приемане органи, както и процедурата за изготвянето им, трябва да се разглеждат като планове и програми, „които се изискват“ по смисъла и за прилагането на посочената директива⁴. Ето защо трябва да се счита, че дадена мярка „се изисква“, след като правното основание за правомощието за приемането ѝ е разпоредба от такова естество, макар да не е налице задължение за приемането на тази мярка в тесния смисъл на думата⁵.

Приканен от запитващата юрисдикция и от правителството на Кралство Белгия да преосмисли тази съдебна практика, Съдът най-напред подчертава, че ограничаването на условието по член 2, буква а), второ тире от Директива 2001/42 само до „плановите и програмите“, чието приемане е задължително, има опасност да направи неговия обхват незначителен и не би позволило да се запази полезното действие на тази разпоредба. Всъщност според Съда с оглед на многообразието на хипотезите и разнородността на практиките на националните органи приемането на планове или програми и техните изменения често нито се изискват по принцип, нито са оставени изцяло на преценката на компетентните органи. Освен това високото равнище на опазване на околната среда, което цели да осигури Директива 2001/42 като предвижда извършването на екологична оценка на планове и програми, за които е вероятно да имат съществени последици върху околната среда, е в съответствие с изискванията в Договорите и в Хартата на основните права на Европейския съюз в областта на опазване на околната среда и подобряване на нейното качество⁶. Тези цели обаче могат да бъдат застрашени от ограничително тълкуване, което може да позволи на държава членка да избегне своето задължение за екологична оценка, като не направи задължително приемането на планове или програми. В заключение, Съдът отбелязва, че разширителното тълкуване на понятието „планове и програми“ е в съответствие с международните ангажименти на Съюза⁷.

Съдът разглежда на следващо място въпроса дали разглежданите постановление и циркулярно писмо отговарят на условието по член 2, буква а), второ тире от Директива 2001/42. В това отношение той отбелязва, че постановлението е прието от фламандското правителство в качеството му на изпълнителен орган на белгийска федерална единица въз основата на предоставено със закон правомощие. Освен това циркулярното писмо, което има за цел да уреди правомощията за преценка на компетентните органи, също е издадено от фламандското правителство и изменя разпоредбите на постановлението като ги развива или дерогира, освен ако не се установи друго при проверките, които националната юрисдикция следва да направи относно неговото точно правно естество и конкретното му съдържание. Ето защо Съдът прави заключението, че постановлението и — освен ако не се установи друго при посочените проверки — циркулярното писмо попадат в обхвата на понятието „планове и програми“, доколкото трябва да счита, че „се изискват“ по смисъла на Директива 2001/42.

На второ място, що се отнася до въпроса дали за разглежданите постановление и циркулярно трябва да се извърши екологична оценка съгласно Директива 2001/42, тъй като

⁴ Решения на Съда от 22 март 2012 г., *Inter-Environnement Bruxelles* и др. (C-567/10, EU:C:2012:159, т. 31), от 7 юни 2018 г., *Thybaut* и др. (C-160/17, EU:C:2018:401, т. 43), както и от 12 юни 2019 г., *Terre wallonne* (C-321/18, EU:C:2019:484, т. 34).

⁵ Решение на Съда от 7 юни 2018 г., *Inter-Environnement Bruxelles* и др. (C-671/16, EU:C:2018:403, т. 38-40).

⁶ Член 3, параграф 3 ДЕС, член 191, параграф 2 ДФЕС и член 37 от Хартата на основните права.

⁷ По-специално произтичащите от член 2, параграф 7 от Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана Еспо (Финландия) на 26 февруари 1991 г.

било вероятно да вероятно да имат съществени последици върху околната среда, Съдът приема, че тези актове, всеки от които съдържа различни разпоредби относно изграждането и експлоатацията на вятърни генератори, като мерки относно засенчването, безопасността и стандартите за шум, спадат към актовете, за които трябва да се извърши такава оценка.

В това отношение Съдът счита, че изискванията, установени в разглежданите постановления и циркулярно писмо за изграждането и експлоатацията на вятърни генератори, имат достатъчно важно значение и обхват за определянето на условията за издаването на разрешение за изграждането и експлоатацията на ветроенергийни паркове, чието въздействие върху околната среда е безспорно. Той уточнява, че особеното правно естество на циркулярното писмо не може да постави под въпрос това тълкуване.

На трето и последно място, що се отнася до възможността да се запазят последиците от тези актове и от разрешението, които са били приети в нарушение на Директива 2001/42, Съдът припомня, че държавите членки са длъжни да отстранят незаконосъобразните последици от това нарушение на правото на Съюза. Той подчертава, че с оглед на императивното изискване за еднакво прилагане на правото на Съюза, единствено той може по изключение и поради императивни съображения от общ интерес временно да отложи последиците, изразяващи се в неприлагането на национално право, противоречащо на норма на правото на Съюза, доколкото национална правна уредба дава право на националната юрисдикция да запази определени последици от тези актове в рамките на спора, с който е сезирана. В резултат на това Съдът приема, че в положение като разглежданото понастоящем, националната юрисдикция може да запази последиците от постановлението и от циркулярното писмо, както и от издаденото въз основа на тях разрешение, само ако съгласно вътрешното право това е допустимо в рамките на спора, с който е сезирана, и в случай че отмяната на посоченото разрешение би могла да има съществени неблагоприятни последици за електроснабдяването — в конкретния случай на Белгия —, и то само за времето, строго необходимо за отстраняването на тази незаконосъобразност, като запитващата юрисдикция следва при необходимост да прецени това обстоятелство.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293